

CONFLICTES

AFGANISTAN: S'incrementen les detencions d'activistes afganeses mentre es reuneixen a Oslo diferents governs amb els talibans

BURKINA FASO: El país pateix un nou cop d'Estat

BURUNDI: Enfrontaments entre les Forces Armades burundeses i el grup armat burundès RED- Tabara en territori congolès

CAMERUN: El país acull la Copa d'Àfrica enmig de la persistència de la violència a diverses parts del país

COREA DEL NORD: S'incrementa la tensió a la península coreana pel notable increment del nombre d'assajos armamentístics per part de Corea del Nord

GUINEA-BISSAU: Intent fallit de cop d'Estat deixa un balanç de 11 persones mortes

MALÍ: Les sancions de la CEDEAO pel retard electoral a Mali i l'arribada del suport militar rus desencadena una escalada de la tensió entre Mali i França que desemboca a la retirada de l'operació Takuba

MYANMAR: Escala la violència a diferents zones del país amb intensos enfrontaments entre les forces armades i els grups de resistència

NICARAGUA: Unes 70 organitzacions de dins i fora del país van conformar el Consell Nacional per la Transició Democràtica, que crida a enderrocar el Govern

RÚSSIA – UCRAÏNA: L'Exèrcit rus envaeix militarment Ucraïna i desencadena una greu crisi humanitària

SÍRIA: L'atac més gran d'ISIS des del 2019 deriva en xocs amb forces kurdes que causen centenars de morts i posteriorment una operació dels EUA acaba amb el líder del grup

IEMEN: S'intensifica el conflicte armat i les hostilitats provoquen el nombre més gran de víctimes civils en tres anys

CONSTRUCCIÓ DE PAU

TXAD: La Junta Militar posposa el diàleg nacional inclusiu a maig de 2022

REPÚBLICA DEMOCRÀTICA DEL CONGO (RDC): Cimera de set Estats a RD C per reflexionar sobre l'acord de pau del 2013

TAILÀNDIA (SUD): Es reprenen les negociacions presencials després d'un interval de dos anys

CONFLICTES

AFGANISTAN

S'incrementen les detencions d'activistes afganeses mentre es reuneixen a Oslo diferents governs amb els talibans

La situació a l'Afganistan es va continuar deteriorant. Es van incrementar les detencions d'activistes afganeses a favor dels drets de les dones i les organitzacions humanitàries van advertir de la situació d'emergència que vivia gran part de la població. Més de la meitat de la població del país estava a nivells d'inseguretat alimentària de crisi o emergència. El Govern de Noruega va acollir una reunió entre diplomàtics occidentals (Noruega, EUA, França, Regne Unit, Alemanya, Itàlia i la UE) i representants talibans, que es van desplaçar a Oslo en el primer viatge a Europa des de la presa del poder a l'agost de 2021. La reunió es va produir després d'una primera trobada entre els talibans i representants de la societat civil afganesa exiliada, promogut pel Govern noruec i en què van participar diverses defensores dels drets de les dones. La reunió va estar centrada en la situació humanitària al país i també es va abordar la situació dels drets humans i la qüestió d'un govern inclusiu. Tot i que els governs van assenyalar que la continuació de l'ajuda humanitària al país estaria condicionada a la millora en la situació de drets humans i l'accés a l'educació per a les nenes i no es va produir un reconeixement oficial al govern talibà, algunes anàlisis van interpretar la reunió com un reconeixement de facto al règim. Al febrer, en una decisió enormement polèmica i criticada per amplis sectors de la població afganesa, el president dels EUA va anunciar que 7.000 milions de dòlars del Banc Central de l'Afganistan dipositats als EUA i congelats després de la retirada nord-americana, serien transferits a la Reserva Federal de Nova York per ser utilitzats en ajuda humanitària per a l'Afganistan i per compensar les víctimes dels atemptats de l'11S.

- Asad Hashim i Mohsin Khan Momand, *After Oslo talks, what's next for Afghanistan?*, Al Jazeera, 31 d'ener de 2022
- Tolo News, *Oslo Talks: Afghan Women Activists Meet With Islamic Emirate*, Tolo News, 24 de gener de 2022
- IASC, *Team of Humanitarian Experts Concludes Mission to Afghanistan and Calls for Support to Life-Saving Humanitarian Action*, 25 de febrer de 2022
- US-Europe Joint Statement on Afghanistan, 27 de gener de 2022

BURKINA FASO

El país passa per un nou cop d'estat

El 24 de gener el país va patir un cop militar que va enderrocar al govern presidit per Roch Marc Christian Kaboré, sent depositat pel tinent coronel Paul-Henri Sandaogo Damiba, líder del Moviment Patriòtic per a la Salvaguarda i la Restauració (MPSR). Damiba havia estat ascendit a comandant de la tercera regió militar de Burkina Faso per Kaboré el desembre passat. Els colpistes van anunciar la dissolució del govern, de l'Assemblea Nacional, la suspensió de la Constitució i el tancament de les fronteres del país. D'aquesta manera, Burkina Faso es va convertir al quart país de la regió a patir un cop d'Estat en els darrers 18 mesos, després dels cops al Txad, Guinea i Mali. Igual que va passar a Mali i Guinea, el cop va generar reaccions disperses a l'interior i exterior. A nivell intern, i a diferència del que va passar després del cop de 2015, la població no va sortir als carrers a defensar les institucions democràtiques, en gran part a causa de l'enorme malestar amb la situació econòmica i el deteriorament de la situació de seguretat que pateix el país. Tot i això, a nivell extern, el cop va generar la condemna de la UA, la CEDEAO, l'ONU, els EUA o França, entre d'altres actors. Tant la UA i la CEDEAO van suspendre Burkina Faso dels seus organismes, però, a diferència de Mali, la CEDEAO no va imposar sancions als colpistes a Burkina Faso, enviant una missió de mediació al país. De forma paral·lela, informacions de premsa van anunciar que un grup de contractistes militars russos de l'autonomenada "Comunitat d'Oficials per a la Seguretat Internacional", amb seu a la República Centreafricana (RCA), va publicar en una carta l'oferiment del seu suport militar als líders colpistes a Burkina Faso, oferint entrenar a l'exèrcit del país en la seva lluita contra els moviments gihadistes. A finals de febrer, segons informacions de premsa, un informe de la comissió a càrrec del projecte de transició –òrgan establert a principis de febrer per la junta militar– va proposar un període transicional de 30 mesos per al retorn a l'ordre constitucional i la celebració de eleccions al país, sense que aquest fos encara validat per la junta militar.

- AlJazeera, *Burkina Faso army says it has deposed President Kabore*, 24 de gener de 2022
- AfricaNews/AFP, *African Union Condemns "Attempted Coup" in Burkina Faso*, 24 de gener de 2022
- France24, *France, UN Join West African States in Denouncing Burkina Faso Army Takeover*, 25 de gener de 2022

CONFLICTES

- BBC, [Russian Mercenaries Offer Aid to Burkinabè Coup Leaders](#), 26 de gener de 2022
- News24, [African Union Suspends Burkina Faso after Coup](#), 31 de gener de 2022
- LeFaso, [Burkina : Vers une transition de 30 mois ?](#), 23 de febrer de 2022

BURUNDI

Enfrontaments entre les Forces Armades burundeses i el grup armat burundès RED-Tabara a territori congolès

Diferents testimonis han confirmat la presència de cossos de seguretat burundesos a territori congolès que hi hauria desembocat a enfrontaments entre els cossos de seguretat burundesos recolzats per la milícia juvenil del partit CNDD-FDD al poder al país, les Imbonerakure, contra el grup armat RED-Tabara, a la localitat de Lemera, situada a la província congoleesa de Kivu Sud, a principis d'any. El líder comunitari de l'àrea de Lemera ha confirmat que les tropes burundeses van penetrar il·legalment a territori congolès a desembre a persecució del grup armat, que té la seva base a territori congolès i des de on periòdicament llança atacs contra territori burundès. El mateix grup ha confirmat els atacs dels cossos de seguretat burundesos, als que haurien causat la mort de 10 soldats i 20 més haurien resultat ferits. El grup és responsable de l'atac a l'aeroport de Bujumbura lloc el 21 de setembre, a el que van resultar ferides 50 persones. El portaveu de les Forces Armades congoleeses a la província de Kivu Sud no ha confirmat ni desmentit les informacions. La presència de grups armats i cossos de seguretat estrangers a RDC ha estat motiu de greu preocupació a des dels anys noranta. Al desembre es van produir enfrontaments a la localitat de Goma, capital de Kivu Nord, entre residents i la Policia, quan van circular rumors sobre soldats ruandesos que s'estarien fent càrrec de garantir la seguretat a la ciutat.

- Channel Africa, [Rebel group Red Tabara confirms clashes with Burundian army](#), 5 de gener de 2022
- Africanews, [Burundian forces in Eastern DRC, claim local sources](#), 5 de gener de 2022

CAMERUN

Camerun acull la Copa d'Àfrica enmig de la persistència de la violència a diverses parts del país

Dos anys i mig després del previst, el Camerun alberga la Copa Africana de Nacions (AFCON) entre el 9 de gener i el 6 de febrer. El torneig es va traslladar a Egipte el 2019 per preocupacions sobre la preparació del Camerun en termes d'infraestructures, i el 2021 es va endarrerir a causa de la pandèmia

de la COVID-19. La decisió d'acollir la Copa ha estat controvertida a causa del conflicte armat que pateix el país a les regions anglòfones del sud-oest, iniciat a partir de mobilitzacions pacífiques el 2016 i que arran de la declaració d' independència del 2017 va escalar greument, per la resposta governamental i la proliferació de grups insurgents que li van intentar fer front. Encara que els grups armats van llançar atacs a ciutats de la regió afectada per la violència, com Buea i Limbe, que estan organitzant partits d'AFCON, els cossos de seguretat camerunesos van asseverar que els separatistes no han pogut interrompre els jocs. La persistència dels combats han privat uns 700.000 estudiants de la seva educació, segons Human Rights Watch. Uns 6,2 milions de camerunesos necessiten ajuda humanitària, però la major part de la cobertura dels mitjans s'ha centrat en l' arbitratge caòtic durant el partit Tunísia-Malí i la possible interrupció de la Premier League anglesa per part de l'AFCON. El 10 de desembre del 2021, l'Associació Europea de Clubs va escriure a la Confederació Africana de Futbol (CAF) amenaçant de retenir els jugadors africans per la variant omicron, una decisió que hi hauria desafiat les regles de la FIFA. Com el segon torneig continental més antic del món, AFCON sempre ha tingut un component polític, ja que el seu primer torneig va tenir lloc el 1957, quan els països van començar a independitzar-se del domini colonial sota la retòrica d'un torneig per un Àfrica independent, que mostraria la capacitat del continent per organitzar i mantenir els seus pròpies institucions esportives. Les estrelles Negres de la Ghana del primer president de Ghana, Kwame Nkrumah, van guanyar l'AFCON el 1963, sis anys després de la independència, i el 1996, la nació amfitriona Sud-àfrica va guanyar el seu primer campionat amb un equip multiracial posterior a l'apartheid. En aquest sentit el think tank International Crisis Group va assenyalar que la celebració al Camerun de l'AFCON podia ser una oportunitat per promoure un alto el foc, fent una crida als actors interns i a la comunitat internacional per avançar en aquest sentit, encara que les parts no van respondre a la crida. Camerun va decretar la vacunació obligatòria per permetre l'assistència als partits, cosa que va buidar completament els estadis en un país on només el 3,1% de la població té almenys una dosi, ja que el govern del Camerun va iniciar una campanya de vacunació al novembre de 2021. La majoria de les nacions africanes no van assolir l' objectiu de l'OMS de vacunar el 40% del seu població per a desembre de 2021. Menys del 10% de la població africana està vacunada.

- Gbadamosi, Nosmot, ["Cameroon Hosts Africa Cup of Nations Amid Ongoing Violence"](#), Foreign Policy, 19 de gener de 2022
- International Crisis Group, [Cameroon Needs an African Cup Ceasefire](#), 9 de gener de 2022

CONFLICTES

COREA DEL NORD

S'incrementa la tensió a la península coreana pel notable augment en el nombre d' assajos armamentístics per part de Corea del Nord

S'incrementa la tensió a la península coreana després que el Govern de Corea del Nord portés a terme set assajos de míssils durant el mes de gener, gairebé tants com els vuit que va fer tot el 2021. A més, s'estima que un dels esmentats assajos, el 30 de gener, va ser el de més abast des de l'any 2017. Segons algunes fonts, s'hauria testat un míssil balístic de mig abast que hauria assolit una altitud de 2.000 quilòmetres i que hauria caigut al mar del Japó. El president sud-coreà, Moon Jae In, va declarar que aquest assaig acosta Pyongyang a reprendre el seu programa de míssils balístics intercontinentals, trencant així una moratòria autoimposada sobre aquest programa de míssils en els últims anys. El president sud-coreà també va advertir que l'increment en el llançament de míssils per part de Corea del Nord recorda a l'escalada de la tensió militar que es va produir el 2017, quan Pyongyang va dur a terme diversos assajos nuclears i va llançar míssils de llarg abast, alguns dels quals van sobrevolar el Japó. A mitjans de mes, els EUA van imposar noves sancions a Corea del Nord, però la Xina i Rússia es van oposar a que el Consell de Seguretat fes el mateix. Segons alguns mitjans, la decisió de Pyongyang d'accelerar el seu programa armamentístic es produeixen en un moment estratègicament important -just abans de l'inici dels Jocs Olímpics d'Hivern a la Xina i de la celebració de les eleccions presidencials a Corea del Sud al mes de març-- i tindria la intenció de cridar l'atenció de diverses potències regionals i mundials i de pressionar els EUA sobre la represa de les converses bilaterals, incloent-hi la retirada o flexibilització de sancions que estarien afectant greument l'economia nord-coreana.

- France 24, [North Korea conducts largest missile test since 2017](#) , 30 de gener de 2022
- BBC, [North Korea missile tests: Biggest launch since 2017](#) , 30 de gener de 2022
- Al Jazeera, [US sanctions North Koreans, citing 'ballistic missile' tests](#) , 12 de gener de 2022
- Reuters, [US pushing for more UN sanctions on North Korea over missiles](#) 13 de gener de 2022

GUINEA BISSAU

Intent de cop d'Estat al país deixa 11 persones mortes

Després d'una sèrie de cops d'Estat que van tenir lloc els darrers 18 mesos a l'Àfrica occidental i el Sahel (Mali, Txad i Burkina Faso) l'1 de febrer es va produir un intent de cop a Guinea-Bissau. Homes armats van atacar durant cinc hores el palau presidencial on es

realitzava una reunió del gabinet de govern presidida pel president Umaro Sissoco Embaló i al primer ministre Nuno Gomes Nabiam. El cop, que no va fructificar, va deixar un balanç d'11 persones mortes, segons fonts oficials. Després del cop, el Govern va anunciar una investigació i va denunciar que darrere de l'atac hi havia grups armats vinculats amb el narcotràfic a la regió. Guinea-Bissau s'ha convertit en les darreres dècades en una de les vies principals de trànsit de cocaïna d'Amèrica Llatina a Europa. El bloc regional d'Àfrica occidental, la Comunitat Econòmica dels Estats d'Àfrica Occidental (ECOWAS), després d'una cimera celebrada el 3 de febrer a Accra, Ghana, va anunciar la intenció de desplegar tropes a Guinea Bissau per ajudar a estabilitzar el país, sense donar detalls sobre la composició i els temps de desplegament.

- AFP, [Guinea-Bissau Launches Probe into Botched Coup That Killed 11](#) , 2 de febrer de 2022
- Reuters, [West Africa Bloc to Deploy Stabilizing Force to Bissau after Coup Attempt](#)
- Daily Maverick, [Cocaine Trafficking Believed to Be behind Guinea Bissau 'Coup Attempt'](#), 6 de febrer de 2022

MALI

Les sancions de la CEDEAO pel retard electoral a Mali i l'arribada del suport militar rus desencadena una escalada de la tensió entre Mali i França que desemboca en la retirada de l'operació Takuba

Es produeix un increment de les tensions entre el Govern de Mali, liderat per la Junta militar sorgida del cop d'Estat del 2020, i els diferents actors regionals i internacionals presents al país. Els diplomàtics occidentals han manifestat la seva preocupació davant la propagació de grups extremistes i els persistents problemes econòmics i socials a l'Àfrica Occidental i el Sahel s'acosten a un punt d'inflexió que podria tenir conseqüències desastroses per a la regió i més enllà, especialment arran del deteriorament de les relacions amb el Govern de Mali. La decisió de posposar les eleccions per cinc anys per part de la Junta Militar argumentant la situació d'inseguretat provocada per la presència de la insurgència islamista al país ha provocat establir sancions per part de l'organització regional CEDEAO. El 9 de gener l'organització regional va tancar fronteres al comerç amb Mali, va cridar files als ambaixadors de cada país, va congelar els béns de Mali a cada banc central d'un país membre i va frenar l'assistència financera. Les mesures són les més dures des del final de l'era IBK i arriben després de la presentació d'un pla per part de la Junta que preveia eleccions d'aquí a un màxim de cinc anys, en lloc de celebrar-se al febrer d'aquest any com estava previst

CONFLICTES

a l'acord inicial. Aquest full de ruta era previ al segon cop d'Estat del maig del 2021 que va fer pujar el coronel Assimi Goïta al poder. El govern militar ha dit que les mesures són "il·legals" i ha contestat replicant el tancament d'ambaixades i fronteres amb els països veïns. El Govern militar de Guinea s'ha desmarcat de l'organització regional i ha dit que dona suport a Mali. Per la seva part, la UE també ha imposat sancions a Mali en línia amb les decisions preses per la CEDEAO, mentre que Rússia i Xina van impedir que el Consell de Seguretat de l'ONU aprovés aquestes sancions a proposta de França. La Junta va condemnar les sancions de la CEDEAO i va insistir que era essencial elaborar una nova Constitució abans de convocar noves eleccions. L'organisme regional d'Àfrica Occidental pretenia castigar el Govern per frenar el procés de transició cap a un poder civil. Tot i això, una bona part de la societat civil maliana, i fins i tot, d'altres països de la regió han vist en les mesures de bloqueig una ingerència indirecta de França i els països del Nord global que pretenen pressionar el Govern d'Assimi Goïta per la seva aproximació a Rússia, segons diversos analistes. Un altre dels focus de tensió ha estat el deteriorament progressiu de les relacions entre la Junta i el Govern francès, de la qual l'últim episodi ha estat l'exigència de l'abandonament de l'ambaixador francès al país. Aquest fet ve precedit pel progressiu acostament del Govern malià a Rússia, sobretot a partir de comentaris del president francès al voltant de la possibilitat de desmantellar l'operació Barkhane, que formalment presta ajuda militar a l'Executiu malià en la lluita contra els grups extremistes. Les informacions sobre la presència de mercenaris de la companyia de seguretat russa Wagner han contribuït a enterbolir aquestes relacions. En aquest sentit, el ministre de Defensa francès va anunciar el 7 de gener l'arribada al nord de Mali d'entre 300 i 400 tropes i personal rus, encara que se'n desconeix la vinculació a la firma russa de seguretat Wagner Group, informació confirmada per l'Exèrcit malià de l'arribada d'instructors russos que assistiran a les tropes malianes operant amb helicòpters de combat que Mali ha adquirit a Rússia. La Junta militar ha endurit la seva posició fins al punt que ha anunciat que es revisarien els acords de col·laboració militar amb França i ha ordenat la sortida d'un contingent danès de l'operació Takuba per no haver complert els requisits d'autorització corresponents. Aquesta decisió va ser criticada per França, cosa que va provocar la reacció maliana amb l'ordre d'abandonament de l'ambaixador com un acte de defensa de la seva sobirania. Després d'aquests fets, França, Canadà i d'altres països europeus que participen a l'operació Takuba han anunciat el 17 de febrer la seva retirada total de les tropes a Mali en una declaració conjunta, argumentant que ja no es reuneixen les condicions polítiques, operacionals i jurídiques per a poder desenvolupar la seva missió. Aquesta retirada

es completarà en 6 mesos, i en paral·lel han anunciat l'inici de converses amb el Níger per poder traslladar l'operatiu militar i aquest país. Mali ha reaccionat condemnant la decisió per unilateral i ha exigint una retirada immediata de la missió. Finalment, Suècia va anunciar que el seu país també retiraria les tropes de l'operació Takuba i revisarà la participació en la missió de manteniment de la pau de l'ONU a Mali, MINUSMA. Takuba, composta per forces especials de 14 nacions europees, va entrar en funcionament el 2021 amb un mandat de tres anys, com a successora de l'Operació Barkhane de França, que finalitza aquest any. Arran d'aquesta situació, Alemanya també ha anunciat que reconsiderarà la seva presència a la missió de l'ONU.

- [Risenberg, Annie, Mali's Military Authorities Propose 5-Year Extension of Transition Period](#), VOA, 4 de gener de 2022
- [Russian military advisors arrive in Mali after French troop reduction](#), France 24, 7 de gener de 2022
- [Paquette, Danielle, Two coups and no election later, West Africa cuts off Mali](#), Washington Post, 10 de gener de 2022
- [Lederer, Edith M., Russia and China block UN support for sanctions on Mali](#), AP, 12 de gener de 2022
- [Napolitano, Ardee i Irish, John, Sweden to withdraw from French-led special forces mission in Mali](#), Reuters, 14 de gener de 2022
- [Négoce, Nicolas, Relations Mali-France : les autorités maliennes demandent à l'ambassadeur français de quitter Bamako](#), BBC, 31 de gener de 2022
- [Entre le Mali et la France, la rupture est consommée](#), RFI, 1 de febrer de 2022
- [Mali : Emmanuel Macron annonce le retrait militaire de la France et de ses partenaires européens](#), Jeune Afrique, 17 de febrer de 2022
- [Niger becomes France's partner of last resort after Mali withdrawal](#), France 24, 18 de febrer de 2022

MYANMAR

Escala la violència a diferents zones del país amb intensos enfrontaments entre les Forces Armades i els grups de resistència

Es produeix una escalada de la violència a l'estat de Kayah, amb enfrontaments entre les Forces Armades i grups de resistència (PDF, per les sigles en anglès) a diverses zones de l'estat. Després de la matança de 35 civils el 24 de desembre, es van intensificar els xocs violents, que han ocasionat el desplaçament forçat d'almenys 170.000 persones, la majoria de les quals s'hauria desplaçat dins del mateix estat. Al febrer les Forces Armades van dur a terme atacs aeris a la ciutat de Moebye, després de diversos dies d'intens enfrontaments. Desenes d'integrants de les PDF

CONFLICTES

haurien mort com a conseqüència dels xocs, així com un nombre indeterminat de soldats. També es van registrar enfrontaments entre Forces Armades i PDF a d'altres zones del país com la regió Sagaing o l'estat Shan, on es van produir desenes de milers de desplaçats. D'altra banda, els primers ministres de Cambodja i Malàisia van fer una crida conjunta al Govern de Myanmar perquè implementés el "Consens de Cinc Punts" que ASEAN va acordar el 2021 com a via per resoldre la crisi i el conflicte després del cop d'estat militar. La crida es va produir després que el Govern militar fos novament vetat de la cimera d'ASEAN que va tenir lloc al febrer. Els cinc punts incloïen una crida al cessament de la violència i al començament d'un diàleg constructiu entre tots els actors rellevants. La crida es va produir després que el primer ministre cambodjà viatgés a Myanmar en una visita que va ser àmpliament criticada per haver ofert una imatge de reconeixement internacional al règim militar.

- [Junta Airstrikes Hit Lower Myanmar as Fighting Intensifies](#), The Irrawaddy, 21 de febrer de 2022
- [Cambodian, Malaysian PMs Call on Myanmar Junta to Implement ASEAN Consensus](#), The Irrawaddy, 24 de febrer de 2022
- [Myanmar military barred from ASEAN foreign ministers' meeting](#), Al Jazeera, 3 de febrer de 2022

NICARAGUA

Unes 70 organitzacions de dins i fora del país van conformar el Consell Nacional per la Transició Democràtica, que crida a enderrocar el Govern

Daniel Ortega pren possessió del càrrec de president de Nicaragua per cinquena vegada el 10 de gener, després d'haver-se imposat per ampli marge en unes eleccions que segons diversos països i organismes internacionals no van complir els estàndards electorals i democràtics mínims. El dia abans d'aquesta presa de possessió, a la qual van acudir molt pocs mandataris internacionals, unes 70 organitzacions nicaragüenques de dins i fora del país van conformar el Consell Nacional per la Transició Democràtica, que va fer una crida a fer servir tots els mitjans cívics per aconseguir una sortida a la dictadura i iniciar una transició cap a la democràcia. Aquest organisme també va subscriure un acord d'unitat amb l'objectiu de "derrocar la dictadura i rebutjar tota proposta de diàleg i eleccions mentre la dictadura estigui en peu". El Consell Nacional per la Transició Democràtica va fer una crida a la comunitat internacional a que acompanyi i secundi els seus objectius. D'altra banda, la UE va imposar sancions a diversos dirigents del Govern, el secretari general de l'OEA va informar el Consell Permanent de l'organisme que l'Executiu no havia respost a la demanda d'enviar

una delegació de l'OEA a Nicaragua i alguns països veïns com Costa Rica, Panamà o República Dominicana van fer una crida per resoldre urgentment la que consideren una de les principals crisis que enfronta la regió. En paral·lel, a principis de febrer el Congrés, a petició del Govern, va retirar la personalitat jurídica a quatre universitats –entre les quals hi ha la Politècnica de Managua, símbol de les protestes del 2018– i 11 associacions, algunes amb vincles amb l'Església. A finals de gener, es van reprendre els judicis contra diverses persones detingudes per càrrecs de traïció.

- [EFE, Nicaragua tanca una universitat que va ser bastió de les protestes contra Ortega](#), 2 de febrer de 2022
- [Confidencial, Diàspora nicaragüenc conforma Consell Nacional per la Transició Democràtica](#), 10 de gener de 2022
- [La Taula Rodona, Organitzacions opositores conformen 'Consell Nacional per la Transició' per a l'alliberament de Nicaragua](#), 12 de gener de 2022

RÚSSIA – UCRAÏNA

L'Exèrcit rus envaeix militarment Ucraïna i desencadena una greu crisi humanitària

L'Exèrcit rus inicia una invasió militar contra Ucraïna, amb desplegament de tropes a través del nord, est i sud del país, desencadenant un escenari de violació de la Carta de les Nacions Unides i una crisi humanitària agreujada exponencialment amb el transcurs de les dinàmiques bèl·liques. A finals de febrer la xifra de persones refugiades ascendia a més de mig milió de persones (i a més de 800.000 el 2 de març), segons l'ACNUR, mentre que almenys 136 civils haurien mort i diversos centenars resultats ferits, segons xifres d'ACNUD (actualització a 2 de gener), que va alertar que les xifres reals podrien ser superiors. El Servei d'Emergències d'OCHA va alertar d'una situació propera a la catàstrofe humanitària en àrees de l'est del país, especialment a zones de Donetsk, Lugansk i Khàrkiv sota control del Govern i afectades per nivells elevats de violència. En conjunt, la invasió militar generava greus destrosses en infraestructura d'aigua, educativa, de salut, carreteres, entre d'altres, i generava problemes d'abastament d'aliments, medicaments i riscos de seguretat en les evacuacions, segons informació d'OCHA. Entre finals de febrer i inici de març la capital, Kíev, estava sota setge; i les forces russes havien pres territori en zones del nord, est i sud. Es registraven bombardejos, ús d'artilleria pesada, míssils, entre d'altres. Ucraïna va decretar la llei marcial, va aprovar la provisió d'armament a les milícies i va prohibir la sortida del país dels homes entre els 18 i 60 anys. Internacionalment es van produir protestes contra la

CONFLICTES

invasió i contra la guerra a múltiples ciutats, incloent a Rússia per diversos sectors (ciutadania, periodistes, professorat, artistes, entre d'altres). Diversos milers van ser detinguts.

L'inici de la invasió es va produir la matinada del 24 de febrer, ordenada pel president rus, Vladimir Putin, al·legant objectius de “ desnazificació ” i “ militarització ”. Va estar precedida, el 21 d'aquell mes, pel reconeixement d'independència de les autoproclamades repúbliques de Donetsk i Lugansk i per un discurs de Putin en què va qüestionar l'existència d'Ucraïna com a error històric, entre d'altres elements. Els atacs de Rússia es produeixen després de mesos de desplegament massius de tropes, vehicles militars i armament al costat de la frontera amb Ucraïna, així com en el marc d'exercicis militars a Bielorrússia; així com de greu deteriorament de les relacions entre Rússia i els EUA, l'OTAN i la UE. Els contactes diplomàtics al gener i febrer entre Rússia i els EUA, l'OTAN i l'OSCE van posar de manifest un cert marge per a l'aproximació en qüestions de control d'armament, si bé els EUA i l'OTAN van mantenir el rebuig a les demandes russes explicitades en un document de desembre de 2021 que exigia la no ampliació de l'OTAN i el retorn a les fronteres de l'OTAN de 1995, entre d'altres reclams, en el marc de la seva demanda d'un canvi a l'arquitectura de seguretat al continent. El reconeixement d'independència de Donetsk i Lugansk per Rússia i l'inici de la invasió van suposar el desmantellament dels acords de Minsk, estancats els darrers anys per les reticències ucraïneses a la seva implementació i desacords d'interpretació entre les parts. El desplegament de tropes russes i el llançament de la invasió russa va ser respost amb l'activació de diversos paquets de sancions econòmiques contra alts càrrecs -incloent-hi Putin-, oligarques, empreses estatals, bancs, entre d'altres, per part de països com els estats membre de la UE, els EUA i el Canadà, entre d'altres. D'altra banda, es va incrementar la militarització de la resposta. L'OTAN va incrementar desplegaments militars als països del centre i est d'Europa membres de l'organització, i va desplegar per primera vegada la seva Força de Resposta Ràpida. Alhora, la UE va autoritzar per primera vegada l'enviament d'armament letal a través del seu anomenat Fons Europeu de Pau. Rússia va reaccionar amenaçant d'atacar combois d'armament europeu que arribessin a Ucraïna. El 28 de febrer es van reunir a la frontera de Bielorrússia i Ucraïna una delegació ucraïnesa i una altra russa, sense condicions prèvies. Van acordar continuar reunint-se, amb una altra reunió prevista el 2 de març.

- Amnistia Internacional, [Russia/Ukraine: Invasion of Ukraine is an act of aggression and human rights catastrophe](#), 1 de març de 2022
- Dasha litvinova, [Russians Are Taking to the Streets](#)

[to Protest the Invasion of Ukraine](#), Time, 28 de febrer de 2022

- Missió Especial d'Observació de l'OSCE, informes diaris.
- OCHA, [Ukraine: Humanitarian Impact Situation Report \(As of 3:00 p.m. \(EET\), 28 February 2022\)](#), [Ukraine: Humanitarian Impact Situation Report \(As of 5:00 p.m. \(EET\), 27 February 2022\)](#), [Ukraine: Humanitarian Impact Situation Report No. 1 \(As of 5:00 p.m. on 26 February 2022\)](#), OCHA, 26-27-28 de febrer de 2022
- María R. Sahuquillo, [Rusia y Ucrania se emplazan a seguir negociando mientras el Kremlin intensifica su ofensiva](#), El País, 28 de febrer de 2022

SÍRIA

L'atac més gran d'ISIS des del 2019 deriva en xocs amb forces kurdes que causen centenars de morts i posteriorment una operació dels EUA acaba amb el líder del grup

L'ofensiva del grup armat Estat Islàmic sobre la presó de Ghwayran a Hassakah , a la zona nord de Síria controlada per les forces kurdes, deriva en una intensa escalada de violència. Al voltant d'un centenar de combatents del grup van llançar una operació armada contra la presó el 20 de gener en un intent per alliberar presoners de l'organització. S'estima que la presó tenia més de 5.000 persones, entre elles més de 3.500 milicians d'ISIS i 800 menors. L'atac d'ISIS amb camions explosius, atacants suïcides i un centenar de milicians –considerat com la ofensiva més gran del grup des del seu declivi i retrocés territorial el 2019–, va motivar els dies següents una sèrie d'enfrontaments amb les Forces Democràtiques de Síria (SDF) liderades per forces kurdes i recolzades per la coalició internacional encapçalada pels EUA. Les SDF no van recuperar el control de la presó fins a finals de gener. Segons l'Observatori Sirià per als Drets Humans (SOHR, per les sigles en anglès), els nou dies d'enfrontaments van provocar més de 500 morts, entre elles les de 347 milicians d'ISIS, 156 membres de les forces que van contrarestar l'atac i quatre civils. Les Nacions Unides van alertar que l'escalada de violència havia provocat el desplaçament forçat de desenes de milers de persones. Segons SOHR, l'objectiu d'ISIS anava més enllà de restaurar el prestigi del grup i alliberar els detinguts, sinó que també buscava recuperar presència des de Hassakah fins a territori iraquí. En aquest context, a principis de febrer una operació de les forces especials dels EUA va resultar en la mort del líder del grup al nord-oest de Síria. Abu Ibrahim al-Hashimi al-Qurayshi , cap del grup des de finals de 2019, va ser localitzat a Atme, Idlib, a pocs quilòmetres de la frontera amb Turquia i molt a prop d'on va ser mort el seu predecessor. Segons

CONFLICTES

Washington, al- Qurayshi hauria fet detonar explosius a l'edifici on es refugiava matant integrants de la seva família. Tot i això, alguns indicis apuntaven a la mort de civils a causa de trets. Almenys 13 persones, incloent-hi dones i menors, van morir en aquests fets.

- Al Jazeera, “*Kurdish-led forces in Syria recapture prison from ISII*”, *Al Jazeera*, 26 de gener de 2022.
- Martin Chulov, “*Islamic State leader killed during raid by US special forces in Syria*”, *The Guardian*, 4 de febrer de 2022.
- Syrian Observatory for Human Rights, *Revival of “Islamic State” by capturing an area from Al-Hasakah to Iraq. SOHR discloses real objectives of Ghwayran prison operation*, 15 de febrer de 2022.

IEMEN

S'intensifica el conflicte armat i les hostilitats provoquen el nombre més gran de víctimes civils en tres anys

Seguint la tendència d'escalada de violència observada des del darrer trimestre del 2021, a principis del 2022 s'agreugen els enfrontaments al Iemen. A mitjan gener, els al- houthistes van llançar un inèdit atac amb drones contra instal·lacions petrolieres a Abu Dhabi , Unió dels Emirats Àrabs (EAU), que va causar la mort a tres treballadors migrants i va ferir sis persones més. L'atac –que va estar precedit per avenços de forces recolzades per EAU al Iemen i que va elevar la tensió entre diversos actors regionals– va ser respost per la coalició militar liderada per Aràbia Saudita, en què també participa EAU, amb ofensives aèries que van deixar més de una vintena de persones mortes a la capital iemenita, Sanaa. El 21 de gener, un nou atac de la coalició

militar liderada per Aràbia Saudita va afectar una presó a Saada on romanien detingudes persones migrants. L'ofensiva aèria va causar la mort a 91 persones i va deixar ferides 226 més. L'enviat especial de l'ONU per al Iemen, Hans Grundberg , va qualificar l'acció com l'incident amb víctimes civils més greu en tres anys. Durant tot el període es van registrar atacs aeris i amb míssils contra hospitals, aeroports i infraestructures de telecomunicacions, aigua i educatives. Segons les dades de Civilian Impact Monitoring Project (CIMP), només al gener les hostilitats en diversos fronts de batalla al Iemen van deixar 650 víctimes civils, de les quals 234 persones van morir. Es tracta de les xifres més elevades de víctimes civils des de l'agost del 2018. Grundberg va expressar la seva alarma per les greus conseqüències del conflicte per a la població civil, l'empitjorament de la crisi humanitària i la creixent expansió del conflicte més enllà de les fronteres iemenites. Organitzacions de drets humans, en tant, van subratllar la necessitat de posar al centre la situació de la població civil i assegurar la rendició de comptes davant dels nombrosos abusos i crims de guerra perpetrats pels diversos actors involucrats a la disputa.

- Afrah Nasser, *Yemen War Victims Beyond the Headlines*, Human Right Watch, 2 de febrer de 2022.
- Martin Chulov, “*Saudis hit back with deadly airstrikes in Yemen after Houthis’ UAE drone attack*”, *The Guardian*, 18 de gener de 2022.
- OCHA Yemen, *Humanitarian Update – January 2022*, 9 de febrer de 2022.
- OSESGY, *Statement by the UN Special Envoy for Yemen Hans Grundberg and the UN Resident and Humanitarian Coordinator for Yemen David Gressly*, 25 de ener de 2022.

CONSTRUCCIÓ DE PAU

TXAD

La Junta Militar posposa el diàleg nacional inclusiu a maig del 2022

El Consell Militar de Transició ha anunciat que el fòrum nacional dissenyat per traçar el futur del país després de la presa militar del poder és posposat per tres mesos. El diàleg nacional inclusiu que el president de transició, Mahamat Déby, havia anunciat el 30 de desembre que s'iniciaria el 15 de febrer és posposat fins al 10 de maig. En paral·lel, també es posposen les converses preliminars a Qatar amb grups rebels txadians armats, amb l'objectiu d'incorporar-los al diàleg. Aquestes converses preliminars estaven programades per començar a finals de gener, però ara començaran el 27 de febrer, segons va afirmar un alt funcionari del comitè organitzador del diàleg. Segons fonts del Consell Militar, els grups armats encara no s'havien posat d'acord entre ells per participar. L'abril del 2021 el president Idriss Déby va morir en enfrontaments contra grups rebels del nord del país i el seu fill, Mahamat Déby, va assumir el poder a través d'un cop d'Estat perpetrat per una Junta Militar, que va destituir el Govern, va dissoldre el Parlament i va derogar la Constitució, prometent eleccions lliures en 18 mesos, termini que podria posposar-se una vegada si no es complien certes condicions. La UA i França han demanat que es mantingui el termini de 18 mesos, cosa que significaria que les eleccions se celebrarien a finals del 2022. A l'agost, Déby va anunciar que un comitè organitzaria un diàleg nacional amb la intenció d'organitzar eleccions presidencials i parlamentàries. També va fer propostes als rebels, inclòs el grup FACT, suposadament responsable d'executar el seu pare, i va permetre que grups de l'oposició i de la societat civil organitzessin marxes i mítings, fet que el seu pare hi havia prohibit habitualment durant els 30 anys del seu govern. El 31 de desembre, Déby fill va anunciar que el fòrum començaria el 15 de febrer de 2022, al final del qual s'adoptaria una nova constitució per referèndum i es celebrarien eleccions. Segons el primer ministre Albert Pahimi Padacke, Qatar, el país amfitrió, va proposar reunir les diferents rebel·lions a Doha a partir del 27 de febrer. Un dels líders rebels, Timan Erdimi, que encapçala la poderosa Unió de Forces de Resistència (UFR), va dir a l'AFP que "no estem en contra d'aquesta (nova) data", però va demanar una comissió tripartita que reuneixi representants "polític - militars", així com el Govern del Txad i Qatar, per preparar les converses. Per la seva part, Mahamat Assileck Halata, vicepresident d'un altre grup rebel, la Unió de Forces per a la Democràcia i el Desenvolupament (UFDD), va assenyalar que el retard donaria més temps al grup per elaborar les seves demandes. Tot i això, el líder opositor Succes Masra va criticar el retard i va plantejar que l'ajornament podria consolidar el domini militar i contribuir a posposar les eleccions.

- Africanews, [Chad junta postpones post-coup forum to May](#), 28 de gener de 2022
- Foreign Brief, [Chad's military junta to hold talks with armed groups](#), 27 de febrer de 2022

REPÚBLICA DEMOCRÀTICA DEL CONGO

Cimera de set Estats a RDC per reflexionar sobre l'acord de pau de 2013

Set caps d'Estat africans es van reunir a Kinshasa per avaluar l'acord del 2013 destinat a consolidar la pau a l'est de la República Democràtica del Congo, afectat per la successió de guerres que han afectat el país i la regió dels Grans Llacs últimes dècades. L'Acord Marc per a la Pau, la Seguretat i la Cooperació per a RDC i la regió, aconseguit el 2013, té com a objectiu fomentar els esforços per estabilitzar la regió. La cimera de Kinshasa, la desena de la sèrie, va reunir als presidents de la RDC, Sudàfrica, Uganda, Angola, la República del Congo, Burundi i la República Centreafricana. S'esperava que la cimera expressés la seva preocupació pel suport logístic i d'altre tipus als grups armats que segueixen actius a la regió. Diplomàtics van assenyalar que "prendrien nota" de les operacions conjuntes de la RDC i Uganda contra el grup més notori, les Forces Democràtiques Aliades (ADF). L'operació històrica es va llançar a la zona fronterera a finals de novembre passat, impulsada per una sèrie de massacres a l'est de la República Democràtica del Congo i atacs amb bombes a la capital d'Uganda, Kampala. La cimera també felicitaria la millora de les relacions entre Rwanda i Uganda i entre Rwanda i Burundi després d'un llarg període de tensió. L'acord del 2013 finalment va ser signat per un total d'11 països, inclosos Kenya, Sudan del Sud, Tanzània i Zàmbia. La propera cimera serà organitzada el 2023 per Burundi. En aquest sentit, cal destacar que la SADC i l'ONU es van reunir al novembre per discutir al voltant de la implementació de l'Acord Marc així com la cimera celebrada al febrer. El secretari executiu de la SADC, el sudafricà Elias Mpedi Magosi, va manifestar la seva voluntat que els països membres de la regió dels Grans Llacs treballin com una unitat col·lectiva en la consolidació de la pau, durant la reunió que va celebrar amb l'enviat especial del secretari general de l'ONU per a la regió, Huang Xia, el 8 de novembre.

- Africanews, [Seven-nation summit in DR Congo to null 2013 peace accord](#), 25 de febrer de 2022
- AFP en VOA, [Seven-nation Summit in DR Congo to Null 2013 Peace Accord](#), 24 de febrer de 2022
- UN Peacemaker, [Peace, Security and Cooperation Framework for the Democratic Republic of the Congo and the region](#)

CONSTRUCCIÓ DE PAU

- SADC news, SADC and UN discuss implementation of Peace, Security and Cooperation Framework for DRC and the Great Lakes Region, 11 de novembre de 2021

TAILÀNDIA (SUD)

Es reprenen les negociacions presencials després d'un interval de dos anys

El Govern i el grup armat d'oposició BRN es van reunir de manera presencial a Kuala Lumpur (Malàisia) per primera vegada des del març del 2020. Segons el Govern, en aquesta reunió es va acordar una agenda substantiva de tres punts –reducció de la violència; participació pública i solucions polítiques i també la creació d'un grup de treball conjunt per avançar en aquestes qüestions. Segons el cap negociador del BRN, Anas Abdulrahman (àlies Hipni Mareh), ambdues parts van accedir a centrar el diàleg entorn als temes de governança, educació, sistema econòmic i reconeixement de la identitat malaia patani. En concloure la ronda de negociació de dos dies (11 i 12 de gener), el facilitador de les negociacions en representació del Govern de Malàisia, Abdul Rahim Noor, no va donar detalls dels continguts ni evolució de les converses, però va assenyalar que les dues parts

havien mostrat la seva voluntat per resoldre el conflicte i va manifestar que faran falta com a mínim dos anys per assolir un acord. A més, Abdul Rahim Noor va avançar que s'havia discutit la creació d'una regió autònoma al sud del país (Patani Darussalam). En aquesta línia, segons un informe del centre S. Rajaratnam School of International Studies de Singapur, el maig de 2021 el BRN ja va presentar formalment una proposta d'alto el foc vinculada a la creació d'una regió autònoma on la identitat i llengua malaia serien reconegudes i preservades oficialment i on el poble Patani tindria dret a dissenyar els sistemes educatius i econòmic. Segons algunes informacions de premsa, a més de l'equip facilitador de Malàisia, persones observadores de Noruega i el Regne Unit també haurien participat en aquesta ronda de negociació. Segons aquestes mateixes informacions, cap representant de l'ala militar del BRN va estar representat al panell negociador de set persones del BRN.

- Zachary Abuza, [Thailand, BRN Rebels are Far Apart on Key Issues in Peace Talks](#), Benar News, 18 de gener de 2022
- Muzliza Mustafa, Nisha David i Mariyam Ahmad, [After Thai-BRN Talks, Malaysia Says Deep South Solution Will Take Years](#), 12 de gener de 2022

Aquesta publicació està subjecta a una llicència de Creative Commons. Es permet la reproducció total o parcial, la distribució i la comunicació pública de l'obra, sempre que no sigui amb finalitats comercials, i sempre que es reconegui l'autoria de l'obra original. No es permet crear obres derivades.

El contingut d'aquesta publicació és responsabilitat exclusiva de l'Escola de Cultura de Pau i no reflecteix l'opinió de l'ACCD ni de la Generalitat de Catalunya.

 escuela de cultura de pau

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Escola de Cultura de Pau
Parc de Recerca, Edifici MRA,
Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra (Espanya)
+34 93 586 88 42
pr.conflictes.escolapau@uab.cat
escolapau.uab.cat

Amb el suport de:

@escolapau

EscolaPau

escoladeculturadepau